

Jugoslovanski partizani so zavzeli mesto Skoplje

VOJNI BULETINI IN DRUGE VESTI

PEARL HARBOR, 14. nov. — Ameriška matična letala so v nedeljo obnovila napad na Japonce v Manili ter pogreznili ali poškodovala 14 japonskih ladij in en plavajoči pomol. Ameriška zračna sila je poleg tega zbilala iz zraka 28 japonskih letal, nadaljnjih 130 pa je bombardirala na zemlji.

Komunikej admiral Nimitza pravi, da je sovražnik napadel matično napadalno silo, toda v spopadu je bila poškodovana samo ena ameriška ladja.

WASHINGTON, 14. nov. — Danes se je sestal stari kongres na zasedanju, ki se bo končalo čez šest tednov, ko bo prihodnjega januarja odšel v pokoj, nakar zavzame njegovo mesto kongres, ki je bil izvoljen 7. novembra.

Zbornici je bila predložena silna poplava raznih zakonikih načrtov, ampak navzoča je bila manj kot polovica kongresnikov, ko sta kongresnik Rayburn kot predsednik poslanske zbornice in podpredsednik Wallace kot predsednik senata z udarcem kladivov opoldne otvorila sejo v obeh zbornicah kongresa.

MEMPHIS, Tenn., 14. nov. — Znani radijski komentator Upton Close je danes naznanil, da je tvrdka, za katero govori po radiju, Shaeffer Pen Co., prejela obvestilo od National Broadcasting Company, da se ji od sedaj naprej ne bo več prodalo časa na radiju, ako omenjena tvrdka ne odslovi njega kot komentatorja.

Upton Close je tekom zadnje predsedniške kampanje obširno govoril po radiju o "komunistični nevarnosti," ki preti Ameriki, in agitiral za izvolitev gov. Deweya. Danes je tukaj izjavil, da se ga hoče "vreči z zraka," ker tako zahtevajo "gotovi radikalni in komunistični interesi."

LONDON, 14. nov. — Norveška ubežna vlada v Londonu je danes naznanila, da so norveške čete, ki so se vkrcale v Angliji, stopile na norveško zemljo in sedaj operirajo proti Nemcem na arktični fronti skupno z Rdečo vojsko, ki je že pred časom pričela operacije na norveškem teritoriju, v katerega je vdrla na skrajnem severu na finski meji.

Norveška posadka, ki je prvič stopila na domača tla iz leta 1940, šteje 500 mož in se nahaja pod poveljstvom polk. Arne Dahla, poveljnika slovitega Altskega bataljona, ki se je proslul v zadnjem trpkem odporu Norvežanov proti nacijskim silam v Narviku.

PARIZ, 14. nov. — Britske čete so nocoj po ljutem topniškem obstreljevanju nemških postojank udarile proti Nemčiji iz skrajno južnovzhodnega kota Holandske, medtem ko je ameriška tretja armada zavzela nadaljno trdnjavsko postojanko pri Metz, od katerega je sedaj na enem sektorju oddaljena samo še dve milj.

Poročila s fronte pravijo, da so Angleži v prvih urah ofenzive napredovali skoro sedem milj, in da so se nahajali samo sedem milj od meje Nemčije.

LONDON, 14. nov. — Ministrski predsednik Churchill se je danes s svojimi spremljevalci vrnil v London z obiska v Franciji.

Za takojšnjo pomoč

Zadnje dni so v našem uradu izročili svoje darove za takojšnjo pomoč, ki jo zbira SANS za trpeče ljudstvo v stari domovini, sledeči zavedni rojaki in rojakinje: Mr. in Mrs. A. Debeak, 893 E. 75 St., \$2,00; Mr. in Mrs. Frank Majcen, 10329 Way Ave., katera sta od svojega sina, ki se nahaja z ameriško armado na Italijanskem, prejela pismo, v katerem jima piše več zanimivosti o ondotnih razmerah, sta darovala \$5,00. Pismo bo jutri priobčeno skupno s pismom primorskega fanta, ki je bil v italijanskem ujetništvu, ter se je seznanil z Majcenovim fantom. Dalje so darovali: Mr. in Mrs. Gust Grobolšek, 19409 Kildeer Ave., \$5,00; Mr. in Mrs. Matt Paliska, ki vodita gostilno na 1301 E. 54 St., ker se nista mogla udeležiti nedeljske priredbe, \$10,00; Mr. in Mrs. Louis Stavanja, 18218 Nottingham Rd., \$10,00 in Mr. J. Vesel, 3618 E. 47 St., je prinesel v naš urad vsoto \$55,00, katero je nabral med rojaki in znanci. Imena posameznikov bodo v eni prihodnjih števil Enakopravnosti priobčena.

V imenu potrebnega ljudstva, ki prosi pomoči, izrekamo vsem darovalcem najlepšo hvalo, ter je želeli, da bi bilo še mnogo posnemačev!

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znamk!

Skupen pokop žrtev požara

Včeraj se je na mest. pokopališču v Highland Parku vršil skupen pokop 61 žrtev plinske eksplozije, kojih trupel ni bilo mogoče spoznati. Ceremonijam je prisostvovalo okrog 2.000 oseb. Vršili so se najprej katoliški obredi, katere je opravil Msgr. Bartholomew J. Ponikvar, župnik slovenske fars sv. Vida, h kateri je pripadalo mnogo žrtev, nato pa so sledili protestantski in židovski pogrebni obredi.

Bil je to največji masni pokop v zgodovini Clevelanda od požara, ki je leta 1907 uničil javno šolo v Collinwoodu. Slovenci so bili v obeh katastrofah hudo prizadeti. V collinwoodskem požaru je mnogo slovenskih staršev izgubilo svoje otroke.

POGREB

Pogreb pokojnega Joseph Turka se je vršil v petek ob 9. uri zjutraj v cerkvi sv. Kristine. Pokojni zapušča poleg svoje družine in brata tukaj, tudi štiri brate in pet sestra v stari domovini.

Vesti z bojišč

Umrli — ranjeni — ujeti

Mrs. Patricia Stermole, 1153 E. 146 St., je bila obveščena, da je bil njen mož Cpl. Elmer J. Stermole, star 22 let, lahko ranjen v bitki dne 26. oktobra v Luksemburgu.

Cpl. Stermole je sin Mr. in Mrs. John C. Stermole, 1325 E. 86 St., ter je odšel k vojakom 28. oktobra 1942, preko morja pa je bil poslan preteklega avgusta. Predno je bil vpoklican k vojakom je delal pri Steel Improvement Co. Njegov brat, Pvt. Robert, se nahaja na Pacifiku.

Vojni department je obvestil Mrs. Frances U. Stefe, 680 E. 125 St., da je bil njen sin Frank Vičić, star 20 let, ranjen v septembru v bitki v Belgiji.

Predno je odšel k vojakom, je Pfc. Vičić, ki je dodeljen infanteriji, delal pri Hillwood Mfg. Co. Pri vojakih je od marca 1943, preko morja pa od maja. Za svoje rane je prejel odlikovanje modrega srca in sedaj se zdravi v vojaški bolnišnici.

Partizanska borba v Sloveniji

Gornjo sliko je posnel fotograf new-yorške revije "Life" pred par meseci v Sloveniji, ko je četa Slovenske osvobodilne vojske napadla nemško posadko v Litiji in pognala v zrak železniški most preko Save. Omenjena revija je v izdaji od 6. novembra o tem napadu prinesla daljše poročilo, ki je bilo ilustrirano s celo vrsto slik. Na tej sliki se vidi slovenske partizane, ko po uspešnem napadu vozijo s pozorišča na s senom obleženem vozu dvoje ranjenec. Eden od teh je ameriški stotnik James Goodwin iz Baltimore, Maryland, ki je partizane spremljal pri njihovem drznem podvzetju. Na neki drugi sliki v isti številki revije "Life" se vidi glavni štab slovenskih partizanov, sedeč ob mizi v tipični slovenski izbi, ko dela načrte za napad na litijski most. Med oficirji je gen. Franc Rozman — na sliki označen pod psevdonimom kot "general Stane" — o katerem je bilo pred par dnevi poročano, da je bil pri preizkušanju nekega novega orožja ubit, neki drugi oficir, ki ga je mogoče razločno identificirati, pa je Božidar Jakac, odlični slikar, rodem Novomeščan, ki se je pred leti dalj časa mudil na obisku v Clevelandu, priredil razstavo v S. N. Domu in ilustriral knjigo poezij Ivana Zormana.

Tujejezični listi v minuli volilni kampanji

"Common Council for American Unity" v New Yorku je objavil zanimivo statistiko glede zadržanja tujejezičnih časopisov v minuli predsedniški kampanji.

Iz objavljenih števil je razvidno, da so vsi slovenski, hrvaški in srbski listi v Zed. državah, razen enega podpirali predsednika Roosevelta. Za Deweya je bil samo en hrvaški list. Neutrlna sta bila dva hrvaška lista, štirje slovenski (glasila podpornih organizacij), in dva srbska lista. Imena listov v statistiki niso označena.

Od 65 italijanskih listov, ki so vključeni v statistiko, jih je bilo 21 za Deweya, samo 14 pa za Roosevelta, dočim je bilo nevtrlnih 30.

Še bolj oprezni kot Italijani so bili ameriški Nemci. Od 50 listov, ki jih pokriva statistika, jih je bilo 5 za Deweya, samo štirje za Roosevelta, dočim jih je bilo 41 "nevtrlnih."

Do skrajnosti pa so šli ameriški Japonci, ki se niso hoteli nikomur zameriti. Imajo štiri časopise in vsi štirje so bili "nevtrlni."

Naši fantje-vojaki

Poročnik Edward C. Slabe, sin Mr. Jerry Slabe, 3404 West 158 St., je bil povišan v nadporočnika. Pri vojakih se nahaja od 15. julija 1942, preko morja pa od marca t. l. Na francoski fronti se nahaja od 1. julija. Njegov naslov je: Lt. Edward C. Slabe O-1317950, Co. No. 28 Inf., A.P.O. 8, c/o P. M., New York, N. Y.

DAROV PRI PODR. ST. 48 SANS

Mr. Joseph F. Durn nam sporoča, da sta vsak po \$50,00 darovala pri podružnici št. 48 SANS, Mr. Andrew Božič (k) in Mr. John Koss. Obenem je Mr. Durn poslal \$10,00 v naš urad za pomoč pogorelcem, in sicer je vsoto daroval Mr. John Koss, Waterloo Rd.

NASLOVI CLANOV-VOJAKOV

Prosi se one, ki imajo svoje sinove ali hčere ali može v ameriški armadi, in so člani društva sv. Janeza Krstnika št. 71 A. B. Z., da pošljejo n jih vojaške naslove na tajnika Ivan Kapelj, ker se jim bo v imenu društva poslalo božična voščila.

SNPJ je darovala \$9,000 za vojni relief v Jugoslaviji

(Iz gl. urada SANSa, Chicago, Ill.)

Slovenska narodna podpora je SANSu izročila ček za \$8500, da ga odpremo v glavni urad vojnega reliefnega fonda Amerikancev južno-slovanskega porekla. V tej vsoti je vključenih \$3500 preostanka neizplačanega denarja, ki ga je zadnja konvencija odobrila za pomoč revežem v Jugoslaviji, ter \$5000 za razna zdravila in zdravniške potreščine, namesto ambulance. Jednota je pred kratkim poslala tudi \$500 slovenski sekciji kanadskega reliefnega odbora, kateri ravnotako pobira prispevke in blago za stari kraj in bo pomagal napolniti jugoslovansko ladjo. Oba čeka predstavljata vsoto \$9.000, katero je SNPJ poklonila reliefni akciji v tej kratki dobi.

SANSova podružnica št. 25 v Chicago nam je izročila \$1,100 za WRFASD. V tem prispevku je vključena vsota \$235, katero so poklonili sledeči upravni odborniki, uslužbenci in delavci v glavnem uradu SNPJ: Vincent Cankar \$50, Mirko G. Kuhel, Lawrence Gradišek, Anton Trojar in Anton Garden vsak \$25,00, Peter Bernik \$10; po \$5,00 pa Philip Godina, Louis Beniger, Milan Medvešek, Anton Slabe, John Rak in soproga, Louis Zorko, Vinko Ločnikar, Marya Mohar, Frank Bizjak, Stanley Zele, Frances Cirar, Wilma Gratchner, Joseph F. Nachtmann, Vaclav Luza in Michael Pražak. Ostala vsota sestoji iz prispevkov, ki sta jih nabrala Donald Lotrich in L. Zorko ter na shodu nabrana vsota.

Istočasno nam je blagajnik podružnice št. 2 v Chicago, Ludvik Katz prinesel \$220 na račun za nabranega denarja v severnem Chicago. Blagajnik podružnice št. 36 v Waukega-

LAUSCHE NE MARA VELIKIH CEREMONIJ

Novo izvoljeni governor Frank J. Lausche je včeraj dal razumeti, da želi, da se formalno vstoličenje prihodnjega januarja v Columbusu izvrši popolnoma preprosto in brez vsakega veseljačenja, kot je običajno ob takih prilikah. Novi governor je tudi dal razumeti, da ni napravi še nobene odločitve glede svojega kabineta. Nahaja se dnevno v svojem uradu v Mestni hiši, in dal je razumeti, da si bo šele čez čas vzel nekoliko oddiha od minule kampanje, ob kateri priliki se bo s soprogo podal za nekaj dni iz mesta.

RUSI STISKAJO OBROČ OKROG BUDIMPEŠTE

Važno železniško križišče v dolini Vardarja v oblasti Titovih čet

LONDON, 14. novembra. — Jugoslovanska osvobodilna vojska maršala Tita je danes zavzela važno železniško križišče Skoplje, ki se nahaja v dolini reke Vardar.

Naznanilo z glavnega stana maršala Tita pravi, da je bilo v naskoku na mestu 1.700 Nemcev ubitih, 995 pa ujetih. Poročilo dostavlja, da partizanske čete zasledujejo bežeče Nemce.

Malinovski pripravil vse za padec Budimpešte

Maršal Rodjon Malinovski je nocoj organiziral aparat, ki ima vsak čas povzročiti padec Budimpešte. Izravnal je črte Rdeče vojske na severovzhodu in jugu in začel pomikati artilerijo, oklopne sile in pehoto na pozicije, s katerimi se je stisnil obroč okrog madžarske prestolice.

Večji del operacij ruskih sil na vzhodni fronti je bil posvečen pripravam za končni in odločni udarec na Budimpešto.

Več kot 30 trgov in vasi zavzetih

Ruski komunikej naznanja, da so čete Rdeče vojske tekom zadnjih 24 ur na Madžarskem zavzele nad 30 trgov in vasi na liniji, raztezajoči se 45 milj vzhodno in severovzhodno od prestolice zadnjega Hitlerjevega satelita.

Obenem so Rusi likvidirali sovažno mostišče na vzhodnem bregu Donave, ko so zavzeli kraja Salt in Dun Agyhaza, 45 in 42 milj južno od Budimpešte.

Kratke vesti

HITLER BIL BAJE
OPERIRAN NA GRLU

LONDON, 14. novembra. — Neka "visoka nemška osebnost" je danes poročala v Švici, da se je Adolf Hitler v Berchtesgadenu moral podvreči resni operaciji v grlu. Operovalci sodijo, da poročilo odgovarja resnici in da v tem leži pojasnilo, zakaj se Hitler že od julija ni več oglašil v javnosti.

IRSKA GLUHA GLEDE
VOJNIH KRIMINALCEV

LONDON, 14. novembra. — Danes je bilo v angleškem parlamentu uradno naznanjeno, da se vlada Irske ne pridruži ostalim nevtrlnim državam v tem, da bi odklonila zavetišče vojnim kriminalcem, ki jih Združeni narodi želijo posaditi na zatožno klop.

Na apel od strani Anglije, in Zed. držav je Irska podala izbegavačjo odgovor, čes, da mednarodno pravo na tej točki ni dovolj jasno.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 28th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BAILEY-JEVI MOSTOVI

Sedanja vojna je totalna vojna, to se pravi vojna, ki zapuša za seboj popolna razdejavanja in ki ne obsega samo bojišča, pač pa tudi vse državno ozemlje. Sedanji množstveni umiki nemških armad na vseh bojiščih so razdejavanja — v kolikor je čas dopuščal — samo še pomnožili. Pri rednih umikih razstreljujejo Nemci vsak most, vsako brv, vsak vijadukt, nadvoz ali podvoz, vsako cestno vzpetino, ovinek, križišče itd. Prav povsod polagajo mine, da bi nasprotniku onemogočili zasledovanje.

Prav posebno velike težave so se pokazale zavezniškim četam v abesinskem pohodu. Abesinija je preprežena z mogočnimi hudourniki in tudi stalnimi rekami. Ostro zarežane doline zahtevajo tudi po več sto metrov dolge mostove. Za časa petletne italijanske pustolovščine v Abesiniji, so Italijani zgradili odlično strategično cestno omrežje, ki je zahtevalo mnogo mostovnih konstrukcij najrazličnejših vrst. Pri svojem naglem umiku so Italijani te mostove največ porušili, pa so jim kljub temu bili zavezniki stalno za petami. Veliko zaslugo za to so imele britanske pionirske čete, ki so z izredno hitrico popravljale in obnavljale mostove.

Podobne, če ne še težje so bile razmere napredujoče osme armade v Čirenajki, Tripolitani in Tunisu. Tu so bili v pretežni večini nasprotniki Nemci, zato so tudi razdejavanja bila po nemškem modelu. V Siciliji in sedaj v Italiji, posebno pa na francoskem bojišču so problemi cestnega omrežja in mostov gotovo najvažnejši pripomoček k uspehu.

Bailey-jev most je ena izmed najvažnejših iznajdb v tej vojni. Je to orožje, ki je marsikdaj in marsikje odločilo zavezniško zmago. General Montgomery je nekoč dejal: "To je najboljša iznajdba svoje vrste in stori vse, kar želimo. Kamorkoli se bomo v Evropi usmerili, povsod bo Bailey-jev most naš zvesti spremljevalec."

Bailey-jev most se je porodil o priliki neke daljše vožnje, ki jo je napravil Donald Bailey z nekim brit. pionirskim častnikom. Po obširnem in zelo zanimivem področju sta oba gospoda prav živahno razpravljala o številnih težkočah, ki jih prizadevajo gradnje in popravila mostov. Že v prejšnjih vojnah so se vojaški inženirji trudili, da bi izdelali konstrukcije, ki bi jih bilo mogoče v najkrajšem času s čim manjšim trudom postaviti. Pontonski mostovi so bili znani že starim klasičnim vojsčarjem. Nove moderne prometne zveze, železnice in ceste, pa so zahtevale čisto nove tehnične zamisli. Sedanja vojna je vojna motorizacije in hitrosti. Hitro napredovanje pa je mogoče le, če funkcionira tudi prometno omrežje. V tem so se prav posebno izkazali Rusi.

Vsa ta vprašanja sta pretresala g. Donald Bailey in njegov spremljevalec. Donald Bailey je naenkrat sprožil svoje zamisli in že prav kmalu so napravili prvi poizkus. Kakor je to že navada pri takih stvareh, so bile potrebne seveda mnoge izpopolnitve in končno se je Bailey-jeva zamisel izkazala za izredno praktično in učinkovito.

Bailey-jeva mostovna oprema ima celo vrsto izmenjevalnih delov, ki jih proizvajajo tako na Angleškem kakor tudi v Združenih državah. Standardizirane velikosti mostov so sestavljene iz po 3 metre dolgih kosov. Vsak kos ima 17 sestavnih delov, 9 delov pa služi za temelj. Posamezne dele vežejo med seboj s posebnimi jeklenimi spojkami, tako da je celotno delo prav za prav montažno delo. Pionirji montirajo most bodisi na samih delih razdejanega mostišča ali pa na pontonih. Včasih pa je potrebna montaža izven neposrednega mostovnega območja. V tem slučaju mostovni del sestavijo na posebnih valjih, s pomočjo katerih potem mostovne dele medsebojno vežejo. Če en sam obok ne zadostuje, da bi se zadelala nastala luknja, postavijo še drugega, ki ga s prvim medsebojno povežejo. Na isti način postopajo, če so potrebni nadaljnji oboki.

Največji do sedaj postavljen Bailey-jev most je 300 metrov dolga mostovna konstrukcija čez reko Sangro.

Govor maršala Tita

na proslavi druge obletnice ustanovitve Prve dalmatinske udarne brigade dne 12. septembra 1944

Približal se je čas, ko je treba spregovoriti tudi o mejah naše dežele. Ves čas te vojne nismo o tem vprašanju nikoli govorili. Ali dolžnost me veže, da danes o tem izrečem nekoliko besedi. Naš narod se bori za svojo svobodo, za svojo neodvisnost, za boljšo in srečnejšo bodočnost.

Toda bori se tudi za osvoboditev onih naših bratov, ki z desetletja ginevajo pod tujčevim jarmom. V tej borbi morajo biti in bodo osvobojeni tudi naši bratje v Istri, v slovenskem Primorju, na Koroskem in prebivati svobodni v svoji domovini s svojimi brati. To je naša želja tukaj, to je njihova želja tam. Mi tujega nečemo, a svojega pa ne damo!

Tega vprašanja sem se moral dotakniti, ker smo ves ta čas glede tega bili preveč skromni. Tekom vse vojne nismo o tem govorili, toda naši sosedje z druge strani preveč o tem razpravljajo in delajo razne kombinacije. Hočejo apelirati na našo velikodušnost, radi katere bi mi morali še nadalje pustiti naše brate v tujini. Poravnava preteklih krivic versajske, rapalske in drugih pogodb, kar mi zahtevamo, nekatere osebe v sosednjih deželah — in to v deželah, ki so nedavno vodile vojne proti nam, ki so napadle našo deželo, katerih armade so razdeležale naša mesta in vasi in pomorile na tisoče in tisoče naših sinov, — smatrajo za nekakšno imperikalizem, za nekaj kar bi čez leta zopet moglo izzavati vojno. Vseled tega oni smatrajo potrebno, da mi i nadalje pustimo svoje brate pod tujim jarmom. To sem vam povedal zato, ker vem, da i vi mislite tako kot jaz.

Vojaška zmaga nad nemškim okupatorjem in njegovimi podreptniki bo dosežena kmalu. Toda nikarte misliti, da bo s tem uničen fašizem. Treba bo dolge in naporene borbe z njim v mnogih deželah. Po celem svetu je ukoreninjen in čaka, da se ponovno dvigne, ako se mu ne za- da popoln, smrtni udarec. To je ona najvažnejša naloga in vsak narod, ki hoče za bodoče preprečiti take katastrofe, kakršne smo doživeli v tej vojni, je mora izvršiti. V naši deželi je bilo mnogo fašističnih zaveznikov. Ti so se tu. To so ustaši, to so nedelčevci, to so četniki Draža Mihajlovića in Rupnikovi belogardisti, ki so vedno služili in še vedno služijo nemškemu okupatorjem. A slednje čase, ko se jasno vidi, da so Nemci vojno izgubili, ti sovražniki našega naroda, po svojih vezeh v inozemstvu, ne poskušajo samo rešiti svojo kožo, temveč ponovno usledati se na hrbet našega naroda. Na žalost moram tukaj ugotoviti, da nam je zelo žal, da nekateri krogi v zavezniških deželah še vedno ali ne morejo ali nečejo verjeti v to, kar se je pri nas zgodilo in kar se dogaja. Še se najdajo osebe v zavezniških deželah, ki smatrajo, da govori Draža Mihajlović, kakor tudi drugi narodni izdajalci, v imenu nekega velikega dela naroda. To nas boli. Bili smo tri leta in pol zelo, zelo strpni. Mislim, da nam te strpnosti nihče ne more oporekati, toda tedaj smo se tako ravnali in vse to prenašali, ker ljudstvo po zavezniških deželah ni bilo zadosti poučeno. Danes o tem ni več

vprašanja. Danes je v vsakem še tako zapuščeni kotičku sveta jasno, kdo je v Jugoslaviji vodil borbo, kdo predstavlja ogromno večino naroda Jugoslavije. In radi tega je nekaj čudnega in nenaravnega, da sploh zamorejo obstajati taki dvomi. Želim izjaviti tole: tudi to bomo obvladali. Mnoge izmed onih, ki še dvomijo in kolebajo, bomo prepričali, da so na krivi poti, toda če bodo še naprej sumničeli, se bo odnosno zadrževal ta ne mali prijateljski odnos napram resnično patriotičnim silam Jugoslavije, in če bodo še nadalje dvomili v našo moč in pravico, v naše iskrene namene, tedaj naj vedo, da njihovo stališče za nas ni več važno. Ni več važno in potrebno za zmago našega ljudstva in za uresničenje močne, zedinjene, federativne in demokratične Jugoslavije. O tem nas ne bo nihče prepričal.

Sedaj nekaj besedi o sporazumu, katerega smo sklenili z vladjo g. dr. Šubašića v Londonu. Ta je bil potreben radi tega, da bi nam nihče ne mogel predbacivati in očitati, da mi onemogočujemo edinstvo vseh Jugoslovancev v eni skupni narodni fronti. To je bilo potrebno radi dejstva, da ponovno dokažemo zaveznikom, da smo mi za edinstvo in bratstvo, da mi s tem še enkrat potrdimo, da je ves ta čas bilo na zastavi naše borbe geslo: edinstvo in bratstvo jugoslovanskih narodov. Ta sporazum z vladjo dr. Šubašića je spočetka naletel ne samo v vrstah naših borcev, temveč tudi med ljudstvom — na nerazumevanje, ali odnoso boljše povedano — nastalo je začudenje. Kaj če nam ta sporazum sedaj, ko smo prestali največje poteškoče in ko smo brez vsakekoli pomoči morali plačati toliko žrtev. Ne, tovariši! To je bilo potrebno! Ta sporazum ni oslabil naših vrst, nego jih je ojačil. Ne bo pretel pridobitvam, za katere ste se borili in za katere se borijo naši narodi. Ta sporazum je dokaz naše moči, dokaz naše zmage na političnem polju. Popolnoma je v skladu z vsemi našimi današnjimi napore, da se v naši deželi porodi kar najčvrstejše edinstvo vseh narodov in da bi s tem naša dežela mogla zavzeti svoj dostojno mesto tudi v inozemstvu. Toda trdno bomo obstali pri tem, da se preko določb tega sporazuma ne more več naprej brez splošnega odobrenja vsega našega ljudstva. Smo in ostajamo pokorni odlokom drugega zasedanja Antifašističnega večja narodnega osvobođenja Jugoslavije. Mi ostanemo pri tem, da si narod sam na prosto voljo izbere obliko svoje notranje ureditve. To je princip, ki ga naglašajo tudi naši veliki zavezniki, in mi se tudi držimo tega principa. O kakih homatijah od naše strani ne more biti govora. Naučili smo se govoriti vsakemu odprto v obraz kaj mislimo in kaj želimo.

V tej periodi borbe nas čakajo še težke naloge. Težke naloge čakajo našo vojsko in vojno poveljstvo ter našo vladno. Narodni komite — in našo najvišjo narodno oblast — Antifašistično veče, — pri reševanju mnogih političnih in drugih vprašanj. Danes nismo več odrezani od zunanjega sveta. Zvezo imamo z našimi velikimi za-

veznicami, imamo pa tudi obveznosti in svoje dolžnosti nam pram njim. Toda inamo pa tudi svoje pravice, katere se morajo spoštovati, kajti priborili smo jih s potoki krvi in grmadami kosti.

Moram izjaviti: dasi smo v sklepu z našimi zaveznicami po teritoriju samo majhna dežela, smo pokazali s svojimi dejanji, da je naš narod velik po duhu. Delala bi se nam velika krivica in pomiriti bi se ne mogli, ako bi se v današnji dobi, v kateri se rešuje usoda posameznih deželah, smatrala naša dežela tretjeredna, če bi nas odpravili na stran, če bi drugi krojili nam srajce. Zahtevamo, da skupno z našimi zaveznicami zavzemamo prostor pri obizivu, kjer se bo reševala usoda Evrope, pa tudi naše dežele. To je naša pravica in te se bomo držali. Prepričan sem, da bomo v tem naleteli na razumevanje naših velikih zaveznikov, da bomo naleteli na razumevanje naših teženj in zahtev, ker so to naši narodi zaslužili in za ceno svojih največjih žrtev dokazali svojo vero v skupno zavezniško stvar.

Korakamo naproti velikim dnevom svobode, toda i velikim dnevom novih naporov, nove borbe za ustvarjenje naše nove Jugoslavije. Prepričan sem, da znajo naši borci, borci Narodno - osvobodilne vojske i partizanskih odredov, — ne samo zmagonosno dokončati to težko borbo, temveč da bodo znali tudi v bodočnosti čuvati te pridobitve tako, da jim nikdo ne bo mogel odvzeti ono, kar so si sami priborili.

Naj živi naša nova demokracija, federativna Jugoslavija! Naj žive naše velike zaveznice: Sovjetska unija, Anglija in Amerika!

Naj živi zmagoslavna, bratska, junaška Rdeča armada, ki se danes nahaja na naših mejah!

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

(Povzeto in prosto prevedeno iz lista "Slobodna Dalmacija" z dne 19. sept. 1944. SANS)

Norwood Community Council

J. F. Fifolt

A few weeks ago we commented on the necessity of everyone residing in the area and from the lake to Hough between E. 55th to E. 79 Street Ave. joining the Norwood Community Council and in this manner banding together to achieve good living conditions, stable property values, a residential neighborhood free from danger of fire and other hazards including freedom from nuisances, noise, smoke and odors. We do not intend to let this subject drop but intend to hammer at you, until you, your friends and neighbors become members of the Council and achieve these goals.

In order to keep the people affected by the fire disaster abreast of latest developments we have the following to report. The writer had a personal interview with Mr. J. Robinson, president of The East Ohio Gas Company recently, in an effort to determine just what the people can expect in the way of settlement of claims. Here is the gist of our talk. The East Ohio intends to settle on the basis of depreciated values. In other words if you had a radio worth \$200.00, for five years and the estimated life of the radio is ten years, settlement would be on the basis of the remaining life or \$100.00; the company will settle on the value of your furnishings at the

time they were destroyed. As far as injuries are concerned, loss of earnings, etc. will be taken into consideration. Where the matter of life is concerned, insurance statistics as to life expectancy, normal earning power will be factors considered.

Here is something else the writer found out, whether correct I do not know. If LEGAL claim is not filed within a period of two years, you will be out of luck. Also, if any of your friends or relatives working for one company doing business on East Ohio Gas Co. property at the time of disaster who happened to die, they have dual claims, one with the Gas Company and the other with the company they were working for.

The writer found Mr. Robinson as well as other officials of the company very congenial and anxious to have the people come in to discuss settlement of their claims. All we can add is that you make a careful study of your losses, take advantage of the help offered by the Mayor's Committee on Disaster, go to the Gas Company and see what they will offer. If agreement is not possible, the courts will be the last resort. It may be however that some sort of an arbitration board may be appointed by the Mayor before this last step is taken.

On leaving Mr. Robinson emphatically stated that the Gas Company does not intend to rebuild the liquid storage tanks.

What to Do About the Devastated Area

This is indeed a perplexing problem. The Red Cross is waiting the outcome of claim settlements so that they will know how much help is required; The City Planning Commission is waiting to find out what the people intend to do; the people are waiting pending developments of what will happen to their old neighborhood and so it goes on.

In an effort to start solving this knotty problem, the Mayor's Committee on Disaster together with members of the Norwood Community Council, met again with the City Planning Commission. The commission has gone ahead and drawn up various plans:

Residential Area	Business and Commercial
1. Same as before	Same
2. Same as before	Same
3. Increased	Same
4. Reduced	Same
5. None	Same
6. None	Reduced
Industrial Area	Park and Playground
1. Same	None
2. Reduced	Small
3. Reduced	Small
4. None	Larger
5. Same	Small
6. Increased	Small
7. Increased	None

Of these seven alternatives, No. 1 would be a return to conditions as they were before the fire, except for the replacement of the liquid gas storage hazard on the East Ohio Gas Company property by a non-hazardous use, which is already assured.

The other six alternatives each involves changes from previous conditions, which would affect the Disaster Area itself in the immediate future and also might affect other parts of the Planning Unit over a larger period of time.

Which plan will be most feasible and which plan could be accomplished, is something

Urednikova pošta

Še o pomoči za sirote

Cleveland, Ohio. — Ker sem pred nekaj tedni v mojem dopisu v Enakopravnosti omenil glede nadaljnega poročila, da bom, ko se zopet oglašim, poročal koliko denarja sem nabral za reveže v stari domovini, lahko sedaj poročam, da sem bratu Jos. Okornu, blagajniku podružnice št. 2 JPO, SS izročil vsoto \$355.45.

Za bodoče bom poskušal pripraviti načrt kako, da bi se lahko pospešilo v širšem obsegu nabiranje prostovoljnih prispevkov po vseh Združenih državah Amerike. Za danes naj zadostuje in se še kaj oglašim ob priliki. Daj brat! Daj sestra! Lakota in pomanjkanje drugih potrebščin ni nobena šala!

Herman Grebenc.

Koncert Zarje na Zahvalni dan

Cleveland, Ohio. — V četrtek 23. novembra, na Zahvalni dan imamo spet priložnost imeti nekaj prijetnega užitka. Pevski zbor "Zarja" namreč priredi tega dne svoj običajni jesenski koncert. Vrši se bo v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Prične se ob 5. uri popoldne. Vzrok, da se ob tem času prične je, kot že omenjeno lani ob slični priložnosti udeležiti se koncerta tudi tisti, ki delajo čez dan v vojni industriji tudi na Zahvalni dan.

Culi bomo spet nekaj pesmi, ki jih bo predvajal zbor pod vodstvom Jos. Krabca. Nastopil bo z več pesmi mešan zbor, kvarteti, dueti in solisti.

V drugem delu programa bo vprizorjena spevoigra "Čevljar baron". V nji boste videli, kako je baronov sin postal čevljar, ki ga bo predstavljal Frank Korkal. Vloga njegovega mojstra bo igral John Ceh, vloga baronica pa Viktorija Poljšakova. Ti imajo glavne vloge; so pa tudi drugi, katere boste čitali v programu.

V igri je tudi več pesmi, ki jih bodo proizvajali solisti in celi zbor. Po končanem programu bomo imeli prosto zabavo in ples. Igral bo Vadnalov orkester. Za okrepčila in pijačo udeležencem, ne bo treba skrbeti, ker se bo potrudil odbor, da bo vsakdo dobro postrežen.

Kot ste gotovo že čitali, je pevski zbor "Zarja" laroval siromakom v stari domovini polovico preostanka od zadnjega (Nadaljevanje na 3. strani)

that will have to be decided and decided quickly. This can only be done by continual meetings with interested parties.

It was decided therefore that the Norwood Community Council call a general meeting Wednesday, Nov. 15, 8:00 p. m. at the Slovene National Home. Details of this meeting will be published in subsequent issues.

The Eager Beaver

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.
Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASTNI ČLANI:

Castni predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.
Castna podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
Castni član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:

Predsednik: ETBIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
Podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
Podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Zastopnik: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zastopnik: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

LEO JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.
ANTON DEBEVC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.
LEOPOLD KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS ZELENKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOSIE ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
JOSEF ZAVETNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

LOUIS ARKO, 1222 Wooster Rd., W., Barberton, Ohio.
ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
THERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Alliquippa, Pa.
ANTON HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.
ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
REV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
FRANK KLUNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.
THERESA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
KATHERINE KRANZ, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN KVARITCH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
JOHN POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
ANTON MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
ANTONETTE SIMICICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.
THERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.
ANTON ZBASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

ko se je Duroy še vedno
ne da bi odgovoril, je
rekel: "Ali ostanete še tukaj?"
grem domov, meni je tega
potrebno."

Ali je zamomljal: "Da, jaz
sem še nekaj časa. Saj ni
potrebno."

Forestier je vstal: "Dobro;
vsemu je dobro. In na svidenje
pa da ne pozabiš; rue
Maitland, 17, ob pol osmih."
Vstaja; na svidenje jutri.

Antonia sta si roko in žurna-
je odšel.

Takoj, ko je izginil, se je po-
Duroy prostega, in iznova
pogaval vesel zlatnika v svo-

jem žepu; nato je vstal, pohitel
v gnečo in jo preiskoval z očmi.
Kmalu ju je ugledal, tisti dve
ženski, plavalasko in črno, ki
sta romali, drzni beračici, še
vedno med gručami moških.

Sel je naravnost proti njima,
ko pa je bil čisto blizu, mu je
upadel pogum.

Črnka mu je rekla: "Ali se
ti je jezik že razvezal?"

On je zajecjal:
"Boga mi," — samo to, nič
dr drugega mu ni hotelo iz ust.

Vsi trije so stali sredi šeta-
lišča in zagostili vrvenje spre-
hajalcev okoli sebe.

Tedaj ga je hipoma vpraša-
la:

"Ali greš z menoj?"
In on, trepetajoč od sle, je od-

govoril sirovo:

"Grem, ampak samo en lui
imam v žepu."

Zasmejala se je malomarno:
"To nič ne de."

In prišla ga je za roko, češ,
ti si moj.

Ko sta odhajala, je pomislil,
da mu ostane še dvajset frankov,
in z njimi si lahko izposodi čr-
no obleko za jutri večer.

II.

"Kje stanuje tukaj gospod
Forestier, prosim?"
"V tretjem nadstropju, vra-
ta na levi."

Hišnik mu je odgovoril z lju-
bezničnim glasom, iz katerega je
zvenelo primerno spoštovanje
do njegovega stanovanca. In
Duroy je odšel po stopnicah.

Nekam v zadregi je bil, plah,
nerodno mu je bilo. Prvikrat v
življenju je imel frak na sebi,
in vzemirjal ga je celotni vtis
njegove oprave. Čutil je, da je
vsekakor pomanjkljiva; čevlji
niso bili lakasti, četudi sicer se
precej fini, zakaj on je koketi-
ral z nogami; srajco si je bil ku-
pil prav tisto jutro v Lavru za
štiri franke petdeset, in prema-
lo trdo oprsje se mu je začelo
že mečkati. Njegove druge sraj-
ce za vsak dan so bile vse koli-
kor toliko obrabljene, tako da
ne bi bil mogel obleči niti naj-
boljše.

(Dalje prihodnje)

UREDNIKOVA POŠTA

(Nadaljevanje z 2. strani)

pomladanskega koncerta: bilo
je \$222.00. Ravno tako se je
"Zarja" odločila sedaj, da spet
daruje polovico svojega preo-
stanka pomožnemu odboru JPO,
SS.

Zato zbor "Zarja" apelira na
vse zavedne Slovence, da pose-
tijo Zarjin koncert v polnem
številu, da pripomorete kulturi
in našemu revnemu ljudstvu v
stari domovini.

Odbor.

Še vedno se zbira
staro obleko

Cleveland, Ohio. — Progre-
sivne Slovence krožek št. 2 na-
znanjajo, da še vedno pobirajo
staro obleko, katero potem od-
pošljejo na War Relief Fund of
Americans of South Slavic De-
scent, ki jo bo odpredelal pri-
hajajočo ladjo potrebnemu ljud-
stvu v stari domovini. Obleko
se sprejema vsak večer od po-
nedeljka do petka, od 7. do 9.
ure zvečer v sobi št. 11 Sloven-
skega narodnega doma na St.
Clair Ave. Kdor pa želi pa lah-
ko tudi prinese obleko v te pro-
store v tork popoldne.

Vsakovrstno obleko, poletno
ali zimsko za odrasle, otroke in
deco, se sprejema. Ako le mo-
goče, naj bo obleka čista, toda
ni potrebno, da je zlikana. —
Kdor hoče, naj prinese tudi su-
kanec, gumbe in zaponke. Pro-
si pa se, da ne nosite obleke,
ki je že tako obrabljena, da je
ni več mogoče popraviti. Tako
obleko razparajte in jo operite,
potem pa prinesite, da se bo iz

Brazilians Greeted

Massarosa is the first Italian
town to be occupied by the Brazil-
ian army. Brazilian troops in an ar-
med reconnaissance car are
eagerly greeted by the Italians as
they occupy the city.

teh kosov napravilo posteljno
odejo.

Torej, potreba je nujna. Se-
daj je čas, da oddaste obleko
in prinesite jo takoj v omenje-
ni prostor.

Josie Zakrajšek.

SNPJ je darovala \$9,000 za
vojni relif v Jugoslaviji

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mrs. F. Stupica \$5.00. Sestra
Mary Križmančič, nova tajnica
in pridna delavka pri podruž-
nici št. 39 v Clevelandu, O., nam
je poslala \$200.00. Polovico te
vsote je daroval brat Felix
Strumbel ter tako pristopil v
krožek darovalcev po \$100, dru-
gih \$100 pa je nabral br. Her-
man Grebenc. (Anton Janša je
prispeval \$50, drugi darovalci
pa so bili: Janko N. Rogel \$30,
Frank Sodnikar \$10, po \$5.00:
Louis Majer in Benedikt Zde-
šar.)

Za podružnico št. 53 v John-
stownu, Pa., je poslal tajnik
Frank Chuchek ček za \$153.26.
Vsoto je pomagala nabrati tudi
sestra Mary Cerv iz Tire Hilla,
Pa. Anton Rednak od podruž-
nice št. 104 v North Braddocku,
Pa., je poslal ček za \$248. Uklju-
čuje \$50 za SANS, \$23 za zvez-
dice ter \$175 za našo pomožno
akcijo. V Duluthu, Minn., je na-
kolektal Carl Gerlovich vsoto
\$28. Ta naselbina je obenem na-
brala in odposlala v New York
10 zabojev raznega oblačila.
Tajnik podružnice št. 15 v
Springfieldu, Ill., brat John
Goršek st., je poslal vsoto \$294.

65, katero so nabrali John Gor-
šek, starejši, John Goršek, mlaj-
ši, Blass Strukel, Julia Krmelj,
Anna Ovca, John Močnik, An-
tonia Church in Rosie Zaverl.
Dalje so v tej naselbini nabrali
in odposlali v New York 8 za-
bojev razne obleke in 1 zaboj
čevljev. Stroški za pošiljatev
teh zabojev znašajo \$52.57, kar
bo plačalo društvo št. 47, S. N.
P. J.

Rojak Andy Papesch iz Dillo-
na, Mont., je poslal \$10.00, J.
Kosec iz Eatona, N. Y., pa \$20.
Sestra Mary Omejc, Valley,
Wash., je poslala \$20, od sebe
\$5, za Mrs. A. Justin pa \$15.00.
Tajnika Kluba Bled v Chicagu,
sestra F. Medizer, je poslala \$10
kot darilo kluba. Na južni strani
Chicago pa je brat Peter Vr-
hovnik daroval \$10. Njegova
soproga Mary je tudi zbrala, o-
prala in poslala precej dobrega
oblačila ter izročila SANSove-
mu tajniku.

Mrs. Frances Prosen in Mrs.
Geo Kotal iz Alix, Ark., je po-
slala že tretjo pošiljko blaga:
med tem 2 funta šivank in su-
kanca.

V Clevelandu, O., je ustanov-
ljen poseben odbor, sestojč iz
zastopnikov naših podružnic,
JPO, SS postojank ter Progre-
sivnih Slovence, ki zbira denarne
prispevke in blago za staro do-
movino. Do sedaj so se najbolj
odlikovale Progresivne Sloven-
ke, ki so odposlale že več tonov
blaga.

Nič manj ne zaostaja čikaš-
ka naselbina, kjer so naše žene
pridno na delu. Te dni odpo-
ljejo več ton blaga. Enaka po-

ročila dobivamo iz mnogih dru-
gih naselbin.

Nemogoče je omeniti vse na-
selbine, ki so aktivne v naši re-
lifni akciji, še manj pa vse po-
sameznike, ki so prispevali ali
pomagali pri nabiranju in z
delom. Lokalne odbore prosimo,
naj to storijo, če le mogoče sami
potom članov v naših listih.

Do 9. novembra t. l. je SA-
NS odposlal za pomožno akcijo
ZOJSA vsoto \$13,496.51, a
skupni prispevki Slovencev zna-
šajo \$23,622.33. WRFASD je
prejel do 7. novembra nad \$15,-
000 za nakup zdravil in drugih
nujnih potrebščin za staro do-
movino.

SEZNAM NABIRALNIH
POSTAJ

BROOKLYN, New York—665 Seneca
Avenue.
CHICAGO—Northside: 3019 N. Damen
Ave. (pri Solarju). Westside: 3936 W.
26th St. (nasproti SANSovega ura-
da). South Chicago: 9710 Avenue L.
Roseland-Pullman: 516 W. 115th St.
CLEVELAND—Okrožje St. Clair: Slo-
venski Narodni Dom, 6409 St. Clair
Ave. Collinwood: Slovenski Delavski
Dom, Waterloo Rd. Euclid-Notting-
ham: Društveni dom na Reher Ave.
Newburg: 11202 Revere Ave. (pri Mrs.
Traven).
DETROIT—Slovenski Narodni Dom,
17153 John R; Slovenski Del. Dom,
4375 S. Livernois.
MILWAUKEE—Po dnevu: 630 W. Na-
tional Avenue. Zvečer od 6. naprej:
7th West National Ave., ali pa 9th in
W. Mineral St. Za severno stran: Pri
Mary Rodich, 2739A, North 29th St.
WEST ALLIS—Od 10. do 12. dopoldne:
Paradise Theatre Bldg., drugo nad-
stropje, soba št. 207.

WAUKEGAN-NO. CHICAGO—Sloven-
ski Narodni Dom.
ST. LOUIS, MO.—4658 Rosa Ave. (Pri
Mrs. Speck).

PITTSBURGH, PA.—Slovenski Dom,
57th in Butler Sts.
NEWARK, ELIZABETH, LINDEN,
N. J.—2021 Ingalls Ave., Linden, N. J.
WESTMORELAND COUNTY, PA.—Pri
Antoniu Zorniku, Herminie, Pa.
GLAVNO SKLADIŠČE V NEW YOR-
KU: Warehouse, WRFASD, 161 Per-
ry Ave.

Tudi druge naselbine naj
sporočijo naslove svojih zbira-
lišč, da jih vključimo v naš se-
znam.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K
ZMAGI

MAŠCOBE IN MASTNI ODPADKI

Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI

Popravajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE ČASOPISE

Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITRNE SKATLJICE

— Operite jih

— Strite jih

— Shranite jih

— Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:

na vzhodni strani:

prvo nedeljo v mesecu;

na zapadni strani:

tretjo nedeljo v mesecu

Kupujte vojne bonde!

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 9583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street Tel.: KENmore 3118

GET YOUR NEWSPAPERS, MAGAZINES
AND OTHER WASTE MATERIALS
INTO THE HANDS OF UNCLE
SAM THE QUICKER WAY.

FROM YOUR HOME TO THE MILL IN
THIRTY-SIX HOURS.

CALL HENDERSON 5357

JUŽNI SLOVANI!

Dolžnost je naša, da moralno in materi-
jalno podpiramo osvobodilno borbo
naših narodov v stari domovini.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev pred
Ameriko in pred celim svetom tolmači značaj, cilje,
in ideale osvobodilne borbe naših narodov.

IZVRŠITE SVOJO DOLŽNOST TAKOJ, DANES!

Pošljite svoje prispevke

ZDRUŽENEMU ODBORU JUŽNOSLOVANSKIH
AMERIKANECV.

Pokažite svojemu narodu, da Vam ni težko žrtvovati
nekaj dolarjev, dokler oni žrtvujejo
svoja življenja.

IZPOLNITE IN POSLJITE SPODNJI KUPON:

The United Committee of South-Slavic Americans
1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.

Ime

Naslov

prilagam \$..... za fond Združenega odbora kot

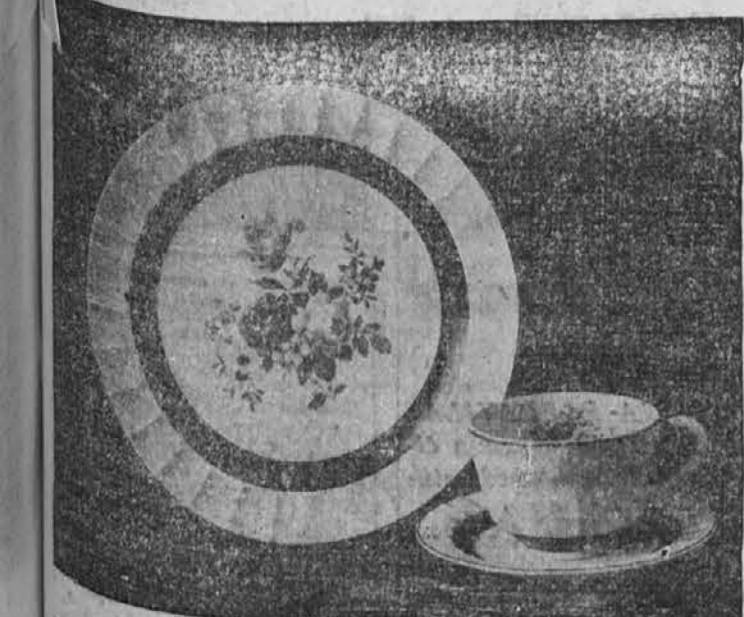
"Contributing Member" istega.

Vse čke in money-ordere izdajte na ime:
United Committee of South-Slavic Americans

NORWOOD THEATRE

6210 ST. CLAIR AVE.

Poglejte — ženske — pogledite!

Začeni v torek in sredo, 14. in 15. novembra, bomo
dajali najkrajše in najdražje

NAMIZNO POSODO

ki so jo še kdaj dajali v kakem gledališču v mestu.
Dobi se z navadno vstopnino in 8 centov za poslugi.
Vse set te posode si morate ogledati, da jo boste znali
prepoznati.

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostal

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

"Za blagor slovanske zemlje?" ponavlja Metod in trpek nasmeh mu preleti obraz. "Odvaj morejo Slovani tega najmanj pričakovati, to ste nešteto krat že pokazali. Ni mi treba veliko govoriti, samo en zgled zadostuje. Živa priča je nesrečni Rastislav. S prestola ste ga pahnili, ker vam ni bil po volji, proti vsakemu pravu ste ga oslepili in zaprli v ječo kakor mene. Sedaj ste pa zaprli še Svatopluka. In ti, gospod, hočeš, da bi ti verjel, da bi vam — govorim odkrito, brez ovinkov — prodal moravsko deželo, prodal blagor slovanskih narodov, katerih zvesti sin sem tudi jaz? Bog me obvaruj! Tu so moje roke, vkovajte jih; tu je moje telo, mučite ga — ali nikdar me ne pregovorite, da bi ravnal proti volji svetega očeta, ki hoče, da ima Moravska svojega škofa, da bi ravnal proti glasu svoje vesti, ki me svari, naj ne delam škode onim, med katerimi sem sejal seme ljubezni."

"Potem je moj trud brezuspešen."

"Da in popolnoma nepotrebno."

"Pomisli, da je Moravska brez kneza, brez moči."

"A Moravska je močna sama v sebi. Dobro poznam svoje učence. Nikdar ne bodo prodali svoje domovine, če bi morali tudi vsi do zadnjega izkrevati."

"Misli tudi na svoj osebni blagor."

"Ta razlog si hranil do zadnjega? Morda ga imaš za najtehtnejšega? Pač slabo orodje si v rokah svojih gospodarjev. Ali veš, komu sem daroval svoje življenje? Svojim krščencem, svojim rojakom, in pripravljen sem vsak trenutek, da ga izgubim za Boga, za kneza in za domovino. Poleg tega se moje življenje nagiba že k svojemu koncu in dni mojega življenja ni več veliko."

Metod hudo zakašlja. Predstojnik vstane in pristopi k njemu.

"Odpusti mi, ker ravnam tako po višjem ukazu in sam ne vem, kaj bi storil jaz, če bi bil na tvojem mestu."

Zadnje besede je govoril Metodov stražnik s komaj slišnim glasom. Nato pa voščil jetniku lahko noč, odide in zaklene vrata z dvojnim zapahom.

"Teda sem jim samo jaz še na potu. Enega kneza so oslepili, drugega pa vrgli v ječo; posvetna moč je v sovražnikovih rokah. A mene ne boste še tako hitro ponižali in, če Bog da, boš"

ti, Moravska, kmalu zopet svobodna ..."

Po kratkem času se vrata iznova odpro in tiho kakor senca vstopi pater Jožef. Skrbno pregleda celo čumnato, a razen Metoda ni bilo notri žive duše. Ogenj v peči je dogoreval.

Zvesti služabnik Metodov se obrne proti hodniku, ko se je prepiral, da je vse varno.

"Kje, kje, hitro me pelji, angel ..."

"Tiho, tiho," šepeta skrbni vodnik.

Metod je bil tudi že pri vratih. Vedel je, kdo prihaja. Nesrečna jetnika se objameta, nobeden ne more govoriti.

"Škof — Metod!"

"Rastislav, naš kmet!"

Jožef zapre vrata in stopi na hodnik. Previdnosti nikoli preveč.

"Nisem škof, ampak jetnik."

"Nisem knez, oslepili so me in —"

Oba moža sta si zopet padla v naročje. Srce na srcu, obe sta bili — za blagor podložnikov.

Dolgo sta si počivala na prsih, napolnjenih z ljubeznijo, do brotljivostjo, ljubeznivostjo, kakor bi se ne mogla druge druga nasititi, kakor bi hotela ves tok ljubezni preliti iz enega srca v drugo.

Konečno se Metod zave:

"Mnogo imava govoriti in čas beži tako urno."

Rastislav sede tesno poleg Metoda. Držala sta se za roki, ker knez ni mogel videti svojega draga prijatelja.

"Tako se srečava po letih. Kje so najini načrti! Razmetani so po vseh kotih sveta. Zajeli so naju, zaprli in konec je vsemu upanju, ki je obetal toliko sadu. Gorko obžalujem, kar sem komu škodoval, priznavam, da sem stregel posinovitveno po življenju. Ni mi bil všeč, čutil sem, da se mi upira. Bog mu odpusti in plačaj vse hudo z dobrim!"

Rastislav nasloni glavo na Metodovo ramo.

"Kazen ga je že zadela, padel je v nemilost Nemcev in je sedaj ujet kakor midva. Uboga Moravska! Brez vladarja! Morda so se celo poganski duhovniki polastili vlade, ker malikovalstvo še ni bilo popolnoma zatrti."

"Torej tudi Svatopluk? Kazen božja."

Moravski knez sklene roki. Sedaj šele je opazil Metod, kako je oslabele. Kje je on i krepki mož z močnimi rameni in širokimi pleči? Očesni jami p o d belkastimi obrvmi sta se ozirali

nekako strašno na škofa. Obraz je rumen, lasje kakor mleko, hrbet sključen in roki — sama kost in koža.

Starec ob grobu.

Ko posveti luna, pogleda Metod na Rastislava. Glavo skloni, morda je celo solza kanila iz njegovega očesa. Po glavi mu vohrajo misli in iz njih se čujejo kakor s posmehom besede:

"Za blagor slovanske zemlje."

Glej, to je blagor podrejenosti moravske kneževine nemškimi vladarjem!

"Bog res dolgo časa potrpi. Žal mi je za Svatopluka, bil je sicer častihlepen, a da se njegova slava konča tako žalostno, tega nisem pričakoval. Najgorje je z Moravsko! Kako neki je sedaj tam? Morebiti ropajo vojaške tolpe po mestih in požigajo vasi. Gorje premaganim!"

"Ne obupaj, knez. silen je slovanski narod. Moravi se ne podajo tako hitro. Dvignili se bodo kakor en mož in ščitili svoje pravice. Čehi jim stojijo na strani. Da bi si le zbrali takega vodnika, ki bi ne izdal rojakov, ki bi ne izročil dežele Nemcem in bi si tako obesil meč nad lastno glavo."

Metod je govoril s povzdignjenim glasom, pozabil je, da je v ječi.

"Ko bi bil vsaj ti prost, Metod, da bi jim svetoval, da bi jim izbral kneza, ki ljubi svoje ljudstvo —"

"Tebe vrednega naslednika."

"Dobro bi bilo, samo konec bi moral biti popolnoma drugačen. Takega ponižanja, kakor sem ga moral pretrpeti jaz, ne želim niti svojemu največjemu sovražniku."

"Toda enkrat se bode spominjal narod s ponosom na svojega kneza, ki je hotel ustanoviti veliko državo in spojit vse slovanske narode v mogočno celoto."

Rastislav naglo oživi in prime škofa za roko.

"Prijatelj, kar se ni posrečilo meni z mečem, izvrši ti z besedo. Glej, jaz nisem mogel združiti različnih slovanskih plemen, ti moreš to storiti. To sicer ne bo velikomoravska država, ali ti boš vendar nadškof slovanski. Jaz sem že gotov s svojim delom, ti zapustiš to ječo in —"

"Če jo zapustim?"

"Pošlji v Rim pismo ali zanesljivega človeka, da naznani rimski stolici, kakava nečuvstva krivica se ti godi. Papeževa moč je velika in grožnja z izobčenjem gotovo pomore."

Metod se zamisli. Strinjal se je s tem nasvetom.

"A kako naj pošljem pismo, ko me tako skrbno čuvajo, ko je vse moje občevanje z zunanjim svetom pretrgano? Kje naj najdem zvestega človeka, ko sem tako daleč od onih, ki

bi radi dali zame svoje življenje?"

"Kaj pa ta vodnik, ki me je semkaj pripeljal?"

Metodu je bilo kakor bi se mu v glavi zablisnilo.

"Ko prideš na Moravsko in zagledaš zopet rodna polja in ko boš zopet občeval z dobrim ljudstvom, pozdravljal mojo ljubljeno domovino in težko izkušani narod, pripoveduj vsem pevajočim pticam, šumečim gozdom in žuborečim potokom mojo bolelost. Naj pevajo, šume in žubore o nesrečnem knezu, o ubogem slepcu, naj tožijo rojakom, mojim prijateljem, kako krivico so mi storili moji neprijatelji. Potem spoznaj in pahnejo proč od sebe roko, ki grozi z bodalcem moravskim knezom, slovanskemu narodu!"

Na straži stoječi Jožef je potrkval v znamenje, da je čas, da se razideta.

Knez objame Metoda iznova.

"Na tebe stavim vse svoje nade. Sedaj rad prenašam vse trpljenje, rad položim svojo staro glavo k počitku, ko vem, da moj narod dobi zopet močnega vodnika, ljubeznivega voditelja, svetovalca. Prosim te, stori kakor sem ti svetoval, obrni se v Rim in pomoč pride, mora priti. Ali obljubiš?"

(Dalje prihodnjič)

NAPRODAJ

je dobri doba mesnica in grocerija v slovanski naselbini. — Ima \$1000 tedenskega dohodka. Ima tudi licenco za pivo in vino. Izborna prilika za mlad slovanski par. Potrebujete se okrog \$5,000. za opremo in blago.

Hiša za eno družino; 6 sob, na E. 94th St., severno od St. Clair Ave. Cena \$6,000. — Hiša za 2 družini; 5—5 sob; E. 97th St., severno od St. Clair Ave. Cena \$8,500.

Ali je vaš dom in vaše pohištvo zavarovano? Če ni, zglasite se pri

Mihaljevich Bros. Co.

6424 St. Clair Ave.

Carica Katarina

Ali ste čitali roman o ruski carici Katarini? Samo še danes lahko vidite sliko v

Abby Theater

na Waterloo Rd.

Poleg te slike se bo kazalo tudi sliko Henry VIII., kralj z osmimi ženami. Samo še danes!

Back the Attack!

BUY MORE THAN BEFORE

Commanded U. S. Navy Units in Biggest Victory

These are the three men who were in charge of the United States fleets that battled the Japanese, with such disastrous consequences to the Nipponese. Shown left to right are Rear Adm. G. L. Weyler, U.S.N., and Rear Adm. Robert Ward Hayler, U.S.N. Latest tally indicates that 58 Japanese ships were destroyed, seriously damaged and hit, with a United States loss of six ships sunk. The loss in Japanese lives was believed to have been the greatest in history.

Mali oglasi

Dajte vaš fornez sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljša delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

FAirmount 6516

J. G. Electric Repair

HE. 7000

Točna postrežba — delo jamčeno. Brezplačno pridemo iskati in popravimo. Popravimo in prenovimo velike in majhne električne motorje. Vprašajte za JOE GORJANC.

ZA POPOLNO ZADOVOLJSTVO Z JEKLENO GRAND plinsko PEČJO obiščite

The Newburgh Furniture Co.

4000 E. 71 St., blizu Harvard

Proda se

dobri doba grocerijskega trgovina in mesnica, kjer se prodaja za gotovino. Tedenskega prometa je za \$1,000. Zglasite se med 9. in 10. uro dopoldne na 1403 E. 55 St., ali pa pokličite EN. 8002.

Stanovanje v najem

Odda se v najem stanovanje s 4 sobami; gorkota in kopalnica. Odda se odrasli družini. Za naslov se poizve v uradu Enakopravnosti.

Za delavce

SNAŽILKE

ne stare več kot 50 let

Ali iščete stalno delo?

Eno izmed clevelandskih najboljših poslopij ima službe za

ŽENSKKE

Dobra plača, overtime in bonus

Plačane počitnice

V bližini vseh pouličnih linij in busov

Pokličite Cherry 7094

ŽENSKA

za splošno kuhinjska dela

Zglasiti se je v

MASONIC TEMPLE RESTAURANT

3615 Euclid Ave.

v poslopiju Masonic Temple in vprašajte za Miss Beck

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKKE ZA OSKRBNICE

za poslopija v downtownu

Polni čas šest večerov v tednu

od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Zakrajsek Funeral

Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 3113

Pridite in oglejte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies"

PARKWOOD HOME FURNISHINGS

7110 St. Clair Ave.

Odprto ob večerih

ŽENSKKE

ZA ČIŠČENJE URADOV

od 10. zv. do 6. zj.

Dobra plača od ure

Katero zanima, naj se zglasite na

Employment Office

Marquette Metal Products

1145 Galewood Dr., od

St. Clair Ave.

POMOČNIKI VAJENCI

v nujni industriji

Visoka plača od ure, overtime in bonus omogoči velik

služek.

Valley Mould & Iron

Corp.

3900 E. 91 ST.

Mali oglasi

Hiše naproday

Na East Park Drive — Hiša za eno družino, 6 sob, garaža za 2 avta; v dobrem stanju. Cena \$8,750.

V Euclidu, blizu E. 200 St. Hiša za 2 družini, 5 in 5 sob, zelo snažno znotraj in zunaj. Velika lota, krasno dvorano. \$8,700.

Imamo tudi veliko hiš za eno ali dve družini, v Collinwoodu, v okolici E. 185 St. in v Euclidu.

JOHN KNIFIC

740 E. 185 St.

nasproti Muskoka Ave.

IV. 7540 ali KE. 0288

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračuni.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave. — CH. 8767

Ob večerih: ME. 4767

SPECIAL MAIL OFFER

PHOTO ENLARGEMENTS

DELUXE 8x11 SIZE

TWO for only \$1.50

GUARANTEED \$1.00 VALUE

Send film negative of your favorite photo to Thrifty Dan with your money (either coins or stamps) — we will promptly return TWO 8x11 enlargements on beautiful, double-weight Eastman Portrait paper. "Thrifty Dan" money back guarantee. "Thrifty Dan" office is limited to one photo.

Send your film or negative or just 15c for TWO enlargements.

If you do not have a film or negative send a picture or stamp — we will return 15c for mailing a new negative.

Mail to THRIFTY DAN "The Camera Man" 1106 ST. CLAIR AVE. and COTAGE 1106 ST. CLAIR AVE. GRAND RAPIDS 2, MICHIGAN

only 15c for TWO beautiful photo enlargements

USED FAT MAGIC

USED FAT

CONVERTED INTO STEAK BOY

HELPS MAKE MILITARY SOAP

SOAP

"I AIN'T DOIN' ANY UNNECESSARY TRAVELIN' FOR THE DURATION."